

27 жовтня - День української писемності та мови

Коли започаткували свято і чому змінилась його дата

День української писемності та мови започаткували 9 листопада 1997 року. Тодішній президент Леонід Кучма підтримав ініціативу громадських організацій та підписав відповідний Указ. Відтоді свято відзначають щорічно на державному рівні.

9 листопада вибрали для святкування не випадково, оскільки саме у цей день вшановували Преподобного Нестора-Літописця, автора найдавнішого українського літопису "Повісті минулих літ", послідовника творців слов'янської писемності Кирила і Мефодія. Дослідники вважають, що саме із його праці починається писемна українська мова.

Коли Україна у 2023 році перейшла на новий церковний календар, то дати всіх фіксованих свят змістились на 13 днів. Відповідно, й день вшанування Нестора-Літописця та День української мови з 9 листопада перенесли на 27 жовтня.

Уривок із "Повісті минулих літ", зразок кириличного письма на межі XI-XII століття
(фото: Вікіпедія)

Які факти про нашу писемність і мову має знати кожен українець

Перші українські слова зафіксували у V столітті. Тоді візантійський історик Пріск Панійський під час подорожі територією сучасної України записав слова "мед" і "страва".

Засновником української літературної мови вважають Івана Котляревського, а батьком – Тараса Шевченка. В основі літературної мови є наддніпрянський діалект.

За століття, що Україна була під гнітом Росії, наша мова пережила 134 заборони. Щоб наблизити українську до російської у 1933 році із нашої абетки вилучили літеру "г", її повернули лише 1990 році.

Серед східнослов'янських мов українська вирізняється своїм унікальним кличним відмінком. А літера "ї" відсутня у більшості алфавітів слов'янських мов, у наш алфавіт її ввели у XIX столітті. Цікаво, що найбільше слів в українській мові розпочинається на літеру "п".

Шкільна бібліотека ліцею з цієї нагоди організувала **книжкову виставку «Звучи, моя мово чарівна!»**.

До вашої уваги представлені різноманітні навчальні посібники, словники та підручники. В запропонованих виданнях розглядаються питання фонетики, правопису та стилістики сучасної української літературної мови згідно з останніми змінами українського правопису, видання в яких розкривають роль української мови в консолідації українського суспільства, знайомлять з науковими працями щодо походження і розвитку української мови, допомагають читачам дотримуватись культури української мови та занурюють нас у дивовижний світ художньої літератури.

Серед книжкового надбання кожної цивілізованої нації словники посідають особливе місце, вони є свідченням духовного потенціалу народу, рівня розвитку його науки та культури.

Ці всі видання розраховані на тих, хто прагне поглибити знання з теорії української мови, удосконалити свою грамотність, опанувати ділове мовлення тощо.

Тож насолоджуймося рідною мовою, адже така мелодика та краса варті цього!